

Laudacja

Był to rok wyjątkowy – pojawiło się kilka książek polskich autorów wartych polecenia, nagrodzenia. Ale my mogliśmy wybrać jedną. Kapituła: troje humanistów, biolog i astrofizyk zgodnie wszyscy zgłosili do nagrody tę samą książkę – Jerzego Dzika: „Biologia, czyli sens życia” wydaną przez Wydawnictwa UW.

Pomówimy chwilę o niej.

W księgarniach, bibliotekach świata i w Polsce istnieją setki książek i podręczników o tytule „Biologia” – wydawałoby się, że nie sposób napisać taką książkę po nowemu. A jednak temu autorowi się udało...

Dzik pisze, że z własnych kontaktów z dzisiejszymi studentami Wydziału Biologii dowiedział się, że przychodząc na te studia bardzo mało o biologii wiedzą. Że warto spróbować im uporządkować wiedzę i pomóc w odpowiedziach na ważne pytania. Poszukać tajemnicy życia od poznania prostych cząsteczek do człowieka. Trudno to zrobić w zwięzłym tekście i dlatego autor już we wstępie uprzedza nas CZEGO W KSIĄŻCE NIE ZNAJDZIEMY. To przewrotny cel. Zadane zostają pytania i rzucona propozycja dla dociekliwych, żeby poszukali odpowiedzi. Częściowo pokazane zostają drogi do ich uzyskania, częściowo jesteśmy poniekąd zmuszeni do poszukiwań w innych źródłach. To inspirujące czynności. W dodatku jak przystało na uczonego i mądrego dydaktyka sam autor wskazuje też pytania, na które nie ma jeszcze odpowiedzi!

Wielką wartością nagradzanej książki jest wykształcenie jej autora. Jerzy Dzik jest wybitnym paleontologiem, dokonał wielu istotnych odkryć w tej dziedzinie. Ale jest też biologiem, ewolucjonistą, i takimi właśnie drogami prowadzi czytelnika ku współczesnej wiedzy. W tle ważne pytanie: co zdecydowało w historii życia o naszym człowieczeństwie? I tu mieści się podtytuł nagrodzonej książki: biologia, CZYLI SENS ŻYCIA.

Zacytuję mocne słowa kończące książkę; „...Określając naturę człowieka, można się ograniczyć do kryteriów biologicznych. W tym sensie jesteśmy tylko jednym z gatunków świata zwierzęcego. Nie ma w nas nic szczególnego”... Ale „jeżeli chcemy nadać człowieczeństwu należną mu wyjątkową rangę, musimy uwolnić się od biologii”.

Ten cytat świadczy dobitnie o tym, że warto **PODYSKUTOWAĆ Z SAMYM SOBĄ NA TEMAT BIOLOGII I SENSU ŻYCIA**. Bowiem – tu znów cytat z samego zakończenia: „nawet jeżeli świata nie da się zmienić, warto przynajmniej zrozumieć dlaczego jest taki, jaki jest.”

Profesor Magdalena Fikus

w imieniu Jury nagrody „Złota Róża”